
„Základní přehled“ insolvenční judikatury k přezkumu pohledávek publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek

Mgr. Renáta Maixnerová
Pracov 6. prosince 2019

ROZHODČÍ DOLOŽKY ROZHODČÍ ŘÍZENÍ

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

**rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 5. 2009,
12 Cmo 496/2008 – R 45/2010:**

Pokud rozhodčí smlouva neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, anebo konkrétní způsob jeho určení, ale jen stanoví, že rozhodce bude určen jednou smluvní stranou ze seznamu rozhodců vedeného právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným ve smyslu § 13 zákona č. 216/1994 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a že rozhodčí řízení bude probíhat podle pravidel vydaných touto právnickou osobou, pak je taková rozhodčí smlouva neplatná pro obcházení zákona.

§ 2, § 7, § 13, § 19 zákona č. 216/1994 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

31 Cdo 1945/2010 ze dne 11. 5. 2011 – R 121/2011:

Neobsahuje-li rozhodčí smlouva přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, a odkazuje-li na "rozhodčí řád" vydaný právníckou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, je taková rozhodčí smlouva neplatná podle § 39 obč. zák.

§ 39 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 7, § 13 zákona č. 216/1994 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

31 Cdo 958/2012 ze dne 10. 7. 2013 – R 92/2013:

Byl-li rozhodce určen odkazem na "rozhodčí řád" vydaný právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, pak rozhodčí nález není způsobilým exekučním titulem ve smyslu § 40 odst. 1 písm. c) exekučního řádu, podle něhož by mohla být nařízena exekuce, jelikož rozhodce určený na základě absolutně neplatné rozhodčí doložky (§ 39 obč. zák.) neměl k vydání rozhodčího nálezu podle zákona o rozhodčím řízení pravomoc. Byla-li již exekuce v takovém případě přesto nařízena a zjistí-li soud (dodatečně) nedostatek pravomoci orgánu, který exekuční titul vydal, je třeba exekuci v každém jejím stadiu pro nepřipustnost podle § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. zastavit.

§ 243b, § 268, § 269 zákona č. 99/1963 Sb.

§ 13 zákona č. 216/1994 Sb.

§ 52 zákona č. 120/2001 Sb.

§ 39 zákona č. 40/1964 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

23 Cdo 1112/2013 ze dne 28. 11. 2013 – R 35/2014:

Rozhodčí smlouva, uzavřená do 31. 3. 2012, která pro řešení sporů mezi účastníky určuje jediného rozhodce, jenž bude jmenován předsedou dozorčí rady právnické osoby, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, je podle ustanovení § 39 obč. zák. neplatná.

§ 31 zákona č. 216/1994 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

20 Cdo 1330/2016 ze dne 18. 8. 2016 – R 4/2018:

Byl-li v režimu ustanovení § 7 odst. 1 věty druhé zákona č. 216/1994 Sb., ve znění účinném od 1. 4. 2012, rozhodčí smlouvou povolán jmenovitě určený rozhodce (fyzická osoba) nejen k rozhodnutí sporu, nýbrž i k případnému určení jiného rozhodce za sebe, pak tímto původně určeným rozhodcem vydaný rozhodčí nález nelze posuzovat jako vydaný někým, kdo k tomu neměl pravomoc.

§ 7 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

23 ICdo 19/2015 ze dne 1. 6. 2016 – R 99/2017:

Promlčecí doba přestává běžet zahájením rozhodčího řízení, i když rozhodčí smlouva je neplatná.

§ 403 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

29 ICdo 41/2014 ze dne 30. 6. 2016 – R 100/2017:

Dokud insolvenční soud v incidenčním sporu neurčí (neuvede v důvodech svého rozhodnutí), že rozhodčí nález nemá žádné právní účinky, jelikož byl vydán mimo rámec pravomoci rozhodce, je nutno posuzovat promlčení nároků z něj plynoucích jako u rozhodčího nálezu, jenž takovou vadou netrpí.

§ 112 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 16, § 34 zákona č. 216/1994 Sb.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 996/18 – 1/4:

I.

Zásada pacta sunt servanda je nedílnou součástí principů právního státu plynoucích z čl. 1 odst. 1 Ústavy. Ochrana autonomie vůle nicméně není absolutní, pokud se se střetává s jiným základním právem jednotlivce, ústavním principem nebo ústavně zakotveným veřejným zájmem. V těchto případech lze autonomii vůle proporcionálně omezit. Mezi uvedené ústavní zásady patří nepochybně rovnost, která má být nejenom formální, ale i skutečná. Pokud jedna strana (např. podnikatel, profesionál) může těžit ze svých zkušeností, odborných znalostí či lepší informovanosti o právu, zatímco druhá strana (např. spotřebitel) takovými výhodami nedisponuje, je výchozí pozice obou stran nevyvážená a jejich rovné postavení pouze formální. K dosažení skutečné rovnováhy je nutné vzájemné vztahy právně vyvážit. Ochrana spotřebitele je typickým příkladem zásady ochrany slabší strany a je pevnou součástí českého a unijního právního řádu a též judikatury Ústavního soudu.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 996/18 – 2/4:

II.

Rozhodčí smlouva, která neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc nebo konkrétní způsob jeho určení, nýbrž pouze odkazuje na rozhodčí řád, je pro obcházení zákona smlouvou absolutně neplatnou. Jedním z důsledků neplatnosti rozhodčí doložky je okolnost, že rozhodčí nález na základě ní vydaný není způsobilým exekučním titulem. Pokud přesto byla exekuce zahájena a je v ní pokračováno, je nutné exekuci v každé její fázi zastavit, a to i tehdy, jestliže povinný neplatnost rozhodčí doložky v průběhu rozhodčího řízení nenamítal.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 996/18 – 3/4:

III.

Pokud věřitelé uplatnili rozhodčí doložku před 11. 5. 2011 (tzn. před vydáním sjednacího usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, které dovodilo neplatnost rozhodčích doložek bez přímého označení rozhodce), činili tak v období neustálené změny judikatury obecných soudů k rozhodčím doložkám a aplikuje se na ně ustanovení o stavění promlčecí lhůty. Protiústavní postup (zneužití práva) lze přičítat pouze těm poskytovatelům úvěrů, kteří rozhodčí žaloby podali vědomě po uvedeném datu a nemůže s ním být spjata stavění promlčecích lhůt nejen v předmětném rozhodčím řízení, ale ani v případném navazujícím vykonávacím řízení založeném na (neplatném) rozhodčím nálezu.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019 sp. zn. II. ÚS 996/18 – 4/4:

IV.

V případě promlčení pohledávky z úvěrové smlouvy mezi nebankovní úvěrovou společností (podnikatelem profesionálem) a dlužníkem (spotřebitelem) může soud prohlásit vznesení námitky promlčení dlužníkem za rozporné s dobrými mravy pouze ve výjimečných situacích. Za rozporné s dobrými mravy proto nelze bez dalšího považovat jednání dlužníka, který nesplácí závazky z důvodu vlastní předluženosti, stejně tak není v rozporu s dobrými mravy ani pasivita dlužníka při řešení závazku.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 sp. zn. I. ÚS 1091/19 - 1/3:

I.

Z čl. 2 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, podle něhož každý může činit, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá, vyplývá požadavek ve vztahu k zákonné úpravě soukromoprávních vztahů, že jejich vznik musí vycházet z respektu a ochrany autonomie vůle smluvních subjektů. Ochrana autonomie vůle nicméně není absolutní a může být proporcionalně omezena, ať už s ohledem na jiný ústavní princip nebo za účelem ochrany základního práva jednotlivce či určitého ústavně aprobovaného veřejného zájmu. Jedním z omezení autonomie vůle, jež lze dovodit z ústavního principu rovnosti podle čl. 1 Listiny základních práv a svobod, je požadavek ochrany slabší strany, jejímž typickým příkladem je ochrana spotřebitele.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 sp. zn. I. ÚS 1091/19 - 2/3:

II.

Rozhodčí smlouva, která neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc nebo konkrétní způsob jeho určení, nýbrž pouze odkazuje na rozhodčí řád, je pro obcházení zákona smlouvou absolutně neplatnou. Jedním z důsledků neplatnosti rozhodčí doložky je okolnost, že rozhodčí nález na základě ní vydaný není způsobilým exekučním titulem. Pokud přesto byla exekuce zahájena a je v ní pokračováno, je nutné ji v každé fázi zastavit pro nepřípustnost podle § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu, a to i tehdy, jestliže povinný neplatnost rozhodčí doložky v průběhu rozhodčího řízení nenamítal. Nejí přitom podstatné, že samotný rozhodčí nález nebyl formálně zrušen.

Rozhodčí doložky, rozhodčí řízení

---

nález Ústavního soudu ze dne 17. 7. 2019 sp. zn. I. ÚS 1091/19 - 3/3:

III.

Zahájení rozhodčího řízení vede ke stavení promlčecí doby podle § 403 odst. 1 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění účinném do 31. 12. 2013, a § 14 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, i tehdy, jestliže je později rozhodčí nález zrušen nebo je konstatována jeho nevykonatelnost. Pokud věřitelé uplatnili rozhodčí doložku před 11. 5. 2011, tedy přede dnem vydání sjednocujícího usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, které dovodilo neplatnost rozhodčích doložek bez přímého označení rozhodce, činili tak v období neustálené změny rozhodovací praxe obecných soudů k rozhodčím doložkám a použije se na ně ustanovení o stavení promlčecí doby. Neústavní postup (zneužití práva) lze přičítat pouze těm poskytovatelům úvěrů, kteří rozhodčí žaloby podali vědomě po uvedeném datu. S takovýmto postupem nemůže být spjata stavení promlčecích lhůt nejen v předmětném rozhodčím řízení, ale ani v případném navazujícím vykonávacím řízení založeném na (neplatném) rozhodčím nálezu.

PROMLČENÍ

Promlčení

---

20 Cdo 1595/2002 ze dne 26. 11. 2003 – R 13/2006:

Bylo-li právo plynoucí z obchodního závazkového vztahu pravomocně přiznáno v soudním nebo rozhodčím řízení, promlčuje se ve smyslu ustanovení § 408 odst. 1 obch. zák. za 10 let ode dne, kdy promlčecí doba počala poprvé běžet.

§ 408 zákona č. 513/1991 Sb.

Promlčení

---

31 Cdo 4291/2009 ze dne 10. 3. 2010 – R 96/2010:

Rozpor v judikatuře Nejvyššího soudu lze v rozhodovací činnosti tohoto soudu odstranit jen postoupením věci k rozhodnutí velkému senátu dle § 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nebyl-li již odlišný právní názor vysloven ve stanovisku Nejvyššího soudu, zaujatém podle § 14 odst. 3 uvedeného zákona, anebo nebyl-li již odlišný právní názor vysloven právě velkým senátem.

Byl-li nárok na finanční náhradu podle § 13 zákona č. 87/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uplatněn u soudu, nastalo ve vztahu k němu prodlení ze strany státního orgánu uplynutím zákonné lhůty běžící ode dne doručení žádosti orgánu. Účinky již jednou nastalého prodlení nemohly zaniknout v důsledku změny zákona.

Právo na úroky z prodlení se promlčuje jako celek.

§ 110, § 517 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 13 zákona č. 87/1991 Sb.

§ 20 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb.

Promlčení

---

33 Cdo 2634/2008 ze dne 28. 1. 2011 – R 104/2011:

Jelikož občanský zákoník neupravuje otázku ujednání o splatnosti dluhu ponechané na vůli věřitele, platí v občanskoprávních vztazích, že věřitel může dlužníka požádat o jeho splnění kdykoliv; z toho pak plyne ten důsledek, že za den rozhodný pro počátek běhu promlčecí doby je třeba považovat den, který následuje po vzniku dluhu.

§ 101, § 563, § 657 zákona č. 40/1964 Sb.

Promlčení

---

29 Cdo 1053/2009 ze dne 31. 5. 2011 – R 142/2011:

Uzná-li osobní dlužník vůči svému věřiteli co do důvodu a výše již promlčenou zajištěnou pohledávku, nemá to bez dalšího za následek uznání promlčeného zástavního práva, které pohledávku zajišťuje.

§ 118b zákona č. 99/1963 Sb.

§ 100, § 170, § 151f, § 151g, § 548 zákona č. 40/1964 Sb.

Promlčení

---

32 Cdo 3337/2010 ze dne 24. 7. 2012 – R 135/2012:

Ustanovení občanského zákoníku o promlčení nelze považovat za ustanovení na ochranu spotřebitele ve smyslu § 262 odst. 4, části první věty za středníkem, obch. zák.

§ 101, § 303, § 392, § 397, § 497 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 261, § 262 zákona č. 513/1991 Sb.

§ 237 zákona č. 99/1963 Sb.

Promlčení

---

31 Cdo 2160/2012 ze dne 15. 5. 2013 – R 70/2013:

Uplyne-li doba tří let od právní moci rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu, jímž úroky, úroky z prodlení nebo jiná opětuující se plnění byly přiznány, promlčí se celý nárok na úroky, úroky z prodlení nebo jiná opětuující se plnění, která se jako nárok promlčují a jejichž splatnost nastala po právní moci rozhodnutí.

§ 110, § 121 zákona č. 40/1964 Sb.

Promlčení

---

31 Cdo 4091/2010 ze dne 9. 10. 2013 – R 21/2014:

Ustanovení § 408 odst. 1 obch. zák. upravuje maximální délku promlčecí doby (deset let ode dne, kdy počala poprvé běžet), a to aniž by s tím, že před jejím uplynutím byla pohledávka uplatněna v soudním nebo rozhodčím řízení, spojovalo jakékoliv následky pro její běh. Pro případ, že řízení ohledně takové pohledávky bylo zahájeno před uplynutím této doby, "zakazuje" v tomto řízení uplatnit námitku promlčení. Z ustanovení § 408 odst. 1 obch. zák. plynoucí nemožnost dlužníka vznést námitku promlčení neznamena, že by ručitele za pohledávku dlužníka, proti němuž nebylo zahájeno před uplynutím desetileté promlčecí doby soudní nebo rozhodčí řízení, stíhal týž zákaz namítnout promlčení jako dlužníka.

§ 303, § 408 zákona č. 513/1991 Sb.

Promlčení

---

29 ICdo 74/2014 ze dne 30. 9. 2016 – R 32/2018:

Pravidlo, podle kterého "důvodem popření však nemůže být jiné právní posouzení věci" (§ 199 odst. 2 insolvenčního zákona), není překážkou pro účinné uplatnění námítky, že se promlčel "exekuční titul".

§ 199 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

Promlčení

---

29 Cdo 1774/2016 ze dne 24. 4. 2018 – R 68/2019:

Pro účely posouzení, zda pohledávka nebo jiné právo věřitele, které bylo možno přihlásit do insolvenčního řízení, se promlčela nebo prekludovala, nelze vyloučit účinek spojený se zahájením insolvenčního řízení ve smyslu ustanovení § 109 odst. 3 insolvenčního zákona nebo účinek spojený podáním přihlášky pohledávky do insolvenčního řízení ve smyslu ustanovení § 173 odst. 4 věty první insolvenčního zákona jen proto, že insolvenční návrh byl následně odmítnut jako zjevně bezdůvodný; to platí bez zřetele k tomu, zda předmětné právo nebo pohledávku mohl uplatnit nebo uplatnil v insolvenčním řízení insolvenční navrhovatel, jehož insolvenční návrh byl odmítnut jako zjevně bezdůvodný, nebo jiný věřitel (lhostejno, v jakém vztahu je takový věřitel k insolvenčnímu navrhovateli).

Po skončení insolvenčního řízení „jiným“ rozhodnutím o insolvenčním návrhu (§ 142 insolvenčního zákona) se skončení promlčecí doby, která ohledně pohledávky z obchodního závazkového vztahu přihlášené do insolvenčního řízení začala běžet před 1. lednem 2014, řídí ustanovením § 405 odst. 2 obch. zák.; stejné ustanovení se použije i na skončení promlčecí doby ohledně pohledávky z obchodního závazkového vztahu, u které došlo ke stavení běhu promlčecí doby podle § 109 odst. 3 insolvenčního zákona, aniž ji věřitel přihlásil do insolvenčního řízení.

§ 109 odst. 3, § 173 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., § 402, § 405 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., § 648, § 652 zákona č. 40/1964 Sb.

OCHRANA SPOTŘEBITELE

Ochrana spotřebitele

**rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích,
pobočka Tábor, ze dne 18. 12. 2008, 15 Co 707/2008
– R 83/2010:**

Má-li smlouva o úvěru uzavřená mezi peněžním ústavem a fyzickou osobou charakter spotřebitelského úvěru podle zákona č. 321/2001 Sb., lze platně sjednat úrok z prodlení pouze do výše stanovené občanskoprávními předpisy.

§ 517 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 262, § 497 zákona č. 513/1991 Sb.

§ 2 zákona č. 321/2001 Sb.

Ochrana spotřebitele

---

33 Cdo 2330/2009 ze dne 29. 11. 2010 – R 73/2011:

Ujednání spotřebitelské smlouvy o dílo, podle něhož je objednatel (spotřebitel), který odstoupí od smlouvy, povinen zaplatit zhotoviteli (vedle částky připadající na práce již vykonané a náhrady účelně vynaložených nákladů ve smyslu § 642 odst. 1 obč. zák.) peněžité odstupné, aniž by tato nevýhoda byla ve smlouvě kompenzována, je absolutně neplatné pro rozpor s ustanovením § 55 odst. 1 obč. zák.

Smluvní strany se ve smlouvě nemohou dohodnout, že jedna z nich (nebo obě) má právo od smlouvy odstoupit s poskytnutím odstupného i poté, co již smlouvu alespoň zčásti splnila nebo přijala byť jen částečné plnění (§ 497 obč. zák.).

§ 2 odst. 3, § 39, § 55 odst. 1, § 497, § 642 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb.

Ochrana spotřebitele

---

32 Cdo 3337/2010 ze dne 24. 7. 2012 – R 135/2012:

Ustanovení občanského zákoníku o promlčení nelze považovat za ustanovení na ochranu spotřebitele ve smyslu § 262 odst. 4, části první věty za středníkem, obch. zák.

§ 101, § 303, § 392, § 397, § 497 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 261, § 262 zákona č. 513/1991 Sb.

§ 237 zákona č. 99/1963 Sb.

Ochrana spotřebitele

---

33 Cdo 1201/2012 ze dne 20. 6. 2013 – R 93/2013:

Jde-li o smlouvu o spotřebitelském úvěru, nelze posuzovat práva a povinnosti z této smlouvy odděleně od použitých zajišťovacích prostředků (dohody o srážkách ze mzdy, smluvní pokuty a vystavené zajišťovací směnky); i zajištění spotřebitelské smlouvy podléhá režimu ochrany spotřebitele podle § 56 odst. 1 obč. zák. Soudy jsou povinny posuzovat neplatnost rozhodčí doložky, i když spotřebitel její neplatnost uplatnil nikoliv v rámci rozhodčího řízení, ale až v řízení o zrušení rozhodčího nálezu.

§ 55, § 56 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 33 zákona č. 216/1994 Sb.

§ 2 zákona č. 321/2001 Sb.

čl. 6 odst. 1 směrnice 93/13/EHS

Ochrana spotřebitele

Cpjn 203/2013 ze dne 23. 4. 2014 – R 44/2014:

I. Ujednání o poplatku za správu úvěru ve smlouvě o úvěru není neurčité jen proto, že neobsahuje úplný výčet činností, za něž je poplatek sjednán.

II. Na ujednání o poplatku za správu úvěru ve smlouvě o úvěru se nevztahuje zákaz těch ujednání ve spotřebitelských smlouvách, která v rozporu s požadavkem dobré víry znamenají k újmě spotřebitele značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran.

§ 56 zákona č. 40/1964 Sb.

Ochrana spotřebitele

---

32 Cdo 4838/2015 ze dne 12. 7. 2016 – R 133/2017:

Věřitel splní informační povinnost stanovenou v § 6 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb. a konkretizovanou v příloze č. 3 k tomuto zákonu, uvede-li ve smlouvě o spotřebitelském úvěru úplně a správně všechny údaje vyžadované zákonem.

§ 6 odst. 1, § 8 zákona č. 145/2010 Sb.

ROZPOR S DOBRÝMI MRAVY

Rozpor s dobrými mravy

---

31 Cdo 2707/2007 ze dne 14. 10. 2009 – R 81/2010:

Ujednání o smluvní pokutě v obchodněprávních vztazích je možné posuzovat jako neplatný právní úkon pro rozpor s dobrými mravy podle § 39 obč. zák. pouze v případě, že by se dobrým mravům přičily okolnosti, za kterých byla smluvní pokuta sjednána, a to i případně ve spojení se skutečností, že byla sjednána nepřiměřeně vysoká smluvní pokuta.

Ujednání o smluvní pokutě není však možno v obchodněprávních vztazích považovat za neplatné podle § 39 obč. zák. pouze z důvodu nepřiměřenosti sjednané výše smluvní pokuty.

§ 39, § 544, § 545 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 300, § 301 zákona č. 513/1991 Sb.

Rozpor s dobrými mravy

---

23 Cdo 2924/2009 ze dne 18. 3. 2010 – R 5/2011:

Při posouzení, zda sjednaná výše úroků z prodlení není v rozporu s dobrými mravy, se nepřihlíží ke sjednané smluvní pokutě mezi stranami. Naopak při posuzování přiměřenosti výše smluvní pokuty se přihlíží i ke sjednané výši úroků z prodlení.

§ 369 zákona č. 513/1991 Sb.

Rozpor s dobrými mravy

---

30 Cdo 1653/2009 ze dne 31. 8. 2010 – R 57/2011:

Platné právo neobsahuje právní institut neúměrného zkrácení (laesio enormis) řešící případy, kdy došlo ke sjednání příliš nízké kupní ceny, pokud taková cena není v rozporu s cenovými předpisy. Nelze ovšem vyloučit, že okolnost hrubého nepoměru plnění jedné ze stran k tomu, co poskytla druhá strana, může ve spojitosti s dalšími okolnostmi daného případu (nikoliv však sama o sobě) již naplňovat znaky jednání kolidujícího s dobrými mravy.

§ 3, § 39, § 589 zákona č. 40/1964 Sb.

Rozpor s dobrými mravy

---

31 Cdo 717/2010 ze dne 16. 5. 2012 – R 104/2012:

Při posouzení, zda se účastníky sjednaná sazba úroků z prodlení příčí dobrým mravům ve smyslu § 39 obč. zák., nelze bez zvážení všech rozhodných okolností konkrétního případu vyjít pouze ze závěrů jiného rozhodnutí soudu v obdobné věci a nepostačí jen srovnání smluvené sazby úroku z prodlení se sazbou zákonnou.

§ 3, § 39 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 301, § 369, § 565 zákona č. 513/1991 Sb.

Rozpor s dobrými mravy

---

23 Cdo 1462/2008 ze dne 25. 1. 2010 – R 95/2013:

Základem pro výpočet výše smluveného úroku z prodlení nemusí být pouze výše částky, s jejímž splacením je dlužník v prodlení, ale i jiná částka (např. celková výše pohledávky). Vždy je však třeba posuzovat přiměřenost výše smluveného úroku z prodlení z hlediska jejího souladu s dobrými mravy.

§ 369 zákona č. 513/1991 Sb.

DALŠÍ ROZHODNUTÍ

Další rozhodnutí

---

1 VSPH 113/2011 ze dne 9. 6. 2011 – R 131/2011:

Jestliže se postupitel dohodl s postupníkem, že bude vymáhat postoupenou pohledávku svým jménem na účet postupníka (§ 530 odst. 1 obč. zák.), je oprávněn podat též insolvenční návrh vůči dlužníku, přihlásit postoupenou pohledávku do insolvenčního řízení a vykonávat v insolvenčním řízení práva náležející věřiteli postoupené pohledávky.

§ 530 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 105 zákona č. 182/2006 Sb.

Další rozhodnutí

---

29 ICdo 4/2012 ze dne 26. 2. 2014 – R 59/2014:

U přihlášené vykonatelné směnečné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jako důvod popření její pravosti nebo výše i kauzální námitky, nebyly-li uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí. Z pohledu ustanovení § 199 odst. 2 insolvenčního zákona v takovém případě nejde o (nepřípustné) jiné právní posouzení věci.

§ 199 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb.

Další rozhodnutí

---

29 ICdo 62/2014 ze dne 31. 3. 2015 – R 85/2015:

Před právní mocí rozhodnutí, kterým soud přizná účastníku občanského soudního řízení nárok na náhradu nákladů řízení (před okamžikem vzniku nároku na náhradu nákladů řízení), nelze takový nárok přihlásit do insolvenčního řízení ani jako pohledávku vázanou na splnění odkládací podmínky. Na příslušenství pohledávky, která je nebo měla být přihlášena do insolvenčního řízení, se vztahuje osvobození podle § 414 odst. 1 insolvenčního zákona bez zřetele k tomu, že jde o příslušenství tvořené nárokem na náhradu nákladů řízení vedeného o pohledávce za trvání oddlužení u nalézacího soudu, přiznaným věřiteli v době, kdy jej již nelze přihlásit do insolvenčního řízení.

§ 151 zákona č. 99/1963 Sb.

§ 173, § 414 zákona č. 182/2006 Sb.

Další rozhodnutí

---

29 ICdo 32/2013 ze dne 31. 8. 2015 – R 60/2016:

Tím, že uzavřel s dlužníkem smlouvu o úvěru nebo smlouvu o půjčce, nevzniká věřiteli podle právní úpravy institutu společného jmění manželů v občanském zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013 za trvání dlužníkova manželství žádná pohledávka vůči manželu dlužníka, i když závazek, který na sebe dlužník takovou smlouvou převzal, je závazkem, který tvoří společné jmění manželů ve smyslu § 143 odst. 1 písm. b) obč. zák. To platí bez zřetele k tomu, zda vůči (obligačnímu) dlužníku byla pohledávka z takové smlouvy věřiteli již přiznána pravomocným a vykonatelným soudním rozhodnutím. Z titulu takto uzavřené smlouvy nemá věřitel žádnou pohledávku, kterou by mohl přihlásit do insolvenčního řízení vedeného na majetek manžela obligačního dlužníka.

§ 143 odst. 1 písm. b), § 145 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 5 zákona č. 182/2006 Sb.

Další rozhodnutí

---

29 ICdo 88/2014 ze dne 22. 12. 2016 – R 48/2018:

Tam, kde se před rozhodnutím o úpadku dlužníka stala [podle dohody účastníků smlouvy o půjčce (nebo smlouvy o úvěru)] pro prodlení dlužníka s hrazením dohodnutých splátek půjčky (splátek úvěru) splatnou celá dosud neuhrazená část půjčky (úvěru) i s dohodnutými úroky z půjčky (z úvěru) za celou dobu, po kterou měla být půjčka (úvěr) splácena, a takto kapitalizovaný úrok se stal součástí nesplacené jistiny, není namístě aplikace § 170 písm. a) insolvenčního zákona. Ke dni rozhodnutí o úpadku zde již totiž nejsou žádné "úroky", jež by po tomto rozhodnutí ještě mohly přirůst k jistině pohledávky jako její příslušenství.

§ 121 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb.

§ 170 písm. a) zákona č. 182/2006 Sb.

Další rozhodnutí

---

101 VSPH 126/2006 ze dne 6. 1. 2017 – R 137/2018:

Nepřiloží-li věřitel v insolvenčním řízení k přihlášce nevykonatelné pohledávky ze směnky originál této směnky a nepředloží-li tuto směnku do konání přezkumného jednání (s výjimkou např. procesní situace, kdy směnka je již v soudní úschově z důvodu probíhajícího soudního řízení o zaplacení směnky), insolvenčnímu správci nezbývá nic jiného než pravost takové směnečné pohledávky popřít, neboť nemá osvědčeno, že věřitel je majitelem tvrzené směnky, resp. že taková směnka vůbec existuje. Pokud věřitel nepředloží směnku ani v incidenčním sporu o určení pravosti pohledávky ze směnky, nemůže věřitel v tomto incidenčním sporu uspět. V takovém případě není dán prostor pro výzvu dle § 114b o. s. ř. a není možné rozhodnout ve prospěch žalobce rozsudkem pro uznání vydaným dle § 114b odst. 5 o. s. ř.

čl. I. § 39 odst. 1 zákona č. 191/1950 Sb.

§ 114b zákona č. 99/1963 Sb.

Další rozhodnutí

---

31 Cdo 927/2016 ze dne 11. 4. 2018 – R 55/2019:

K moderaci smluvní pokuty dochází *ex tunc* k okamžiku ujednání o smluvní pokutě. Je-li smluvní pokuta nepřiměřená, nemůže jednostranným zápočtem dojít v rozsahu její nepřiměřené výše k zániku pohledávky ze smluvní pokuty, ani k zániku pohledávky, proti níž je započítáváno.

§ 265, § 301 zákona č. 513/1991 Sb.

Děkuji za pozornost.

rmaixnerova@ksoud.brn.justice.cz
